

Warszawa, 22.02.2005 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Prof. dr hab. Andrzej ZOLL

RPO-497106-I/05/PK

00-090 Warszawa Tel. centr. 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 827 64 53

Pan
Mirosław Sawicki
Minister Edukacji Narodowej i Sportu

Al. Szucha 25
00-918 Warszawa

Opinia publiczna coraz częściej jest bulwersowana ujawnianymi przez media przypadkami zjawiska zatrudniania przy pracy z dziećmi i młodzieżą osób, wobec których toczy się postępowanie karne lub dyscyplinarne, osób karanych za przestępstwo popełnione umyślnie oraz pedofili. Problem ten w ciągu ostatnich kilku miesięcy nabrał szczególnego zabarwienia i odbił się szerokim echem społecznym. Okazało się przy tym, że sygnalizowane zjawisko wiąże się z niedoskonałością uregulowań prawnych w dziedzinie oświaty. Istniejące przepisy prawne nie przeciwdziałają bowiem dostatecznie takiej polityce, w której zatrudnianie odbywa się bez weryfikacji kandydatów na pedagogów pod kątem uprzedniej karalności. W dwóch przypadkach jedynie, obowiązujące prawo reguluje tą kwestię, chociaż nie w sposób w pełni jednakowy. Mianowicie w art. 10 ust. 5 pkt 3-4 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. (Dz. U. z 2003 r. Nr 118, poz. 1112) - stosunek pracy z nauczycielem mianowanym i z nauczycielem dyplomowanym nawiązuje się na podstawie mianowania, jeżeli nie toczy się przeciwko niemu postępowanie karne lub dyscyplinarne, lub postępowanie o ubezwłasnowolnienie oraz nie był karany za przestępstwo popełnione umyślnie, zaś w § 1 pkt 6 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 6 maja 2003 r. w sprawie wymagań, jakim

powinna odpowiadać osoba zajmująca stanowisko dyrektora oraz inne stanowisko kierownicze, w poszczególnych typach szkół i placówek (Dz. U. z 2003 r. Nr 89, poz. 826) - stanowisko dyrektora przedszkola, szkoły i placówki, o których mowa w art. 2 pkt 1-5, 7 i 10 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, może być powierzone nauczycielowi mianowanemu lub dyplomowanemu, który nie był karany za przestępstwo popełnione umyślnie oraz nie toczy się przeciwko niemu postępowanie karne.

Wobec powyższego wydaje się uzasadnione podjęcie działań legislacyjnych zmierzających do wyeliminowania luk prawnych pozwalających na obecną politykę zatrudniania w oświacie i doprecyzowania kwalifikacji niezbędnych do zajmowania stanowiska pedagoga w następujących aktach prawnych:

- ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela - brak w art. 10 uregulowań dotyczących nauczycieli stażystów oraz kontraktowych wprowadzających kontrolę pod kątem uprzedniej karalności
- rozporządzenie z dnia 6 lutego 2002 r. w sprawie kwalifikacji wymaganych od nauczycieli szkół artystycznych i placówek kształcenia artystycznego (Dz. U. z 2002 r. Nr 14, poz. 135)
- rozporządzenie z dnia 19 listopada 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu uprawnień i obowiązków nauczycieli i wychowawców zatrudnionych w niepublicznych przedszkolach i niepublicznych placówkach prowadzących przez kościelne osoby prawne (Dz. U. z 2002 r. Nr 204, poz. 1722)
- rozporządzenie z dnia 10 września 2002 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli (Dz. U. z 2002 r. Nr 155, poz. 1288)

W związku z powyższym, działając na podstawie art. 13 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2001 r. Nr 14,

poz. 147), zwracam się do Pana Ministra o zajęcie stanowiska w przedmiotowej sprawie, a w szczególności poinformowanie mnie o tym, jakie kroki zamierza podjąć Pan Minister dla rozwiązania sygnalizowanej kwestii.

Uprzejmie informuję również, że analogiczne wystąpienie skierowałem do Pani Izabeli Jarugi - Nowackiej - wiceprezesa Rady Ministrów, Ministra Polityki Społecznej oraz do Pana Andrzeja Kalwasa - Ministra Sprawiedliwości, Prokuratora Generalnego RP.

/-/